

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Égész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Külön iparkamarát!

Bár az ipar és kereskedelem fogalma egymással szoros összefüggésben áll, mégis a két tényező mindegyikének érdeke annyira elütő a másiktól, hogy szinte csodálatos, miképen tudták az egyiknek jól felfogott érdekében a másikat oly módon alárendelni, hogy az ipar és kereskedelem közös céljának szolgálatában mindig ez utóbbi ér be győztesként, míg az ipar állandóan mögötte kullog s bár az állam tulterhelt szekerét még nagyobb szorgalommal és kitartással fáradhatatlanul toltta, mégis mostoha gyermekként bánnak vele.

Ez a bánásmód nem egyéb, mint a kereskedő világ raffinált politikájának győzelme, amely kereskedő világ intelligensebb és anyagiakban is gazdagabb, mint az ipar s mindenkor saját érdekeit tartja szem előtt. A politika tulajdonképpen oly tudomány, amelynek célja, hogy valakivel valamit elhitethessen s itt csak az kerülhet ki győztesként, akinek sikerül a másikat felültetni. Ilyen viszonyok között él minálunk is az ipar és kereskedelem.

A hajlékony, nagy intelligenciájú, amellet azonban szemfüles kereskedelem mézes-mázos szavakkal biztosítja kegyelméről és jóakarataról a könnyen-hívő, becsületesen jámbor ipart s azzal a frázissal csapja a szelet, hogy mindketten csak karöltve haladhatnak előre. Ezt természetesen minden ünnepélyes és hivatalos alkalommal felmelegítik és feltálatják.

A valóságban azonban ipar és kereskedelem azért halad karöltve, hogy utóbbi az előbbit állandóan szemmel kísérhesse, nehogy az ipar önállósági vágyakat ébresszen. E célra kellett természetesen az ipar- és kereskedelmi kamarákat létesíteni s hogy azokban a kereskedelem viszi a hangadó szerepet,

azt talán senki sem fogja tagadásba venni.

Ezeknek az intézményeknek már az egész szervezetén is meglátszik, hogy mindenkor a kereskedelem győzedelmeskedik s ha néha-néha az ipar is szóhoz jut, akkor is bizonyára csak nagyiparosról lehet szó. A tulajdonképeni ipar, amely az ipar- és kereskedelmi kamarának megadja voltaképeni alap- és létjogosultságukat, jajgathat és panaszkodhatik, ahogy csak neki tetszik; a panaszával keveset vagy semmit sem törődnek. Ha már a panaszok hangosak kezdenek lenni, akkor gyorsan kongresszusokat hívnak egybe és bankettek rendeznek, amelyeken a jelszavak és jól csengő frázisok a pezsgős poharak csengésével együtt oly istentelen zajt csapnak, hogy az iparos, aki házikosztjához van szokva, csaknem örömittasan nyújtja kezét az őt csak bolondnak tartó résztvevőnek, hogy azzal együtt körtáncot járjon az aranyborju körül.

Ez az aranyborju legtöbbször oly magas személyiség, akinek megjelenésére az ily társasághoz egyáltalán nem szokott egyszerű iparos torkát összeszorítja és a szót magába fojtja. Mily sok ügyes indítvány és praktikus vélemény lesz ily módon csirájában elfojtva, mielőtt még bizonyos köröknek kényelmetlenné bizonyulnának.

S ezt a bűnös játékot máig is büntetlenül üzik a pórázon vezetett iparossal s csakis az iparkamarának a kereskedelmétől való gyors elválasztása vethetne véget e tarthatatlan állapotoknak. E két tényező közös érdekeinek frázisa immár csak a dajkamesék birodalmába való, amely mesékkel a naiv iparosok szemét akarják bekötni, mint hogyha szembekötődít akarnának vele játszani. Közös érdekek! Közös érdeke az iparnak és kereskedelemnek csak

az, hogy mindketten „akarnak valamit“. A kereskedelem arra igyekszik, hogy áruát, a kereskedelem és az ipar termékeit minél olcsóbban beszerezhesse, hogy ezáltal a pénzbarók Wertheim-szekerényeinek rekeszei mielőbb megteljenek. A kereskedelem az árakat lenyomja és az iparost arra kényszeríti, hogy áruát valóban szégyenletes áron adja tovább. Az iparos viszont arra törekszik, hogy termékeiért a lehető legmagasabb árakat kapja s így eleget tehessen úgy az állam, mint a munkásság követelményeinek. Bár a legkisebb polgári haszonnal is beérné, még ezt is irigylik tőle és a kereskedelem alattomos politikája arra kényszeríti, hogy áruát veszteséggel adja tovább. A szennykonkurrenciát érleli, amely pedig nem egyéb, mint fattyukölyke annak a vadházasságnak, melyben az ipar és kereskedelem egymással élnek. S ezt az élet-halálra menő harcot nevezik nálunk a „közös érdekek védelmé“-nek.

Tisztára nevetséges, ha elképzeljük, hogy a felvilágosultság századában még akad valaki, aki az ilyen jelszavakra is ad valamit s nem látja be, mily bűnös játékot üznek vele. A felésmelés ideje azonban nemsokára elérkezik, ha még oly kétséges kísérleteket tesznek is arra, hogy a haladást és felvilágosodást elnyomják. Az iparkamarának a kereskedelmétől való szétválasztását az iparosoknak kell követelniük és — szükség esetén — kiküzdeniük. A dunántúli iparosoknak Zalaegerszegen 1902-ben tartott kongresszusán hozott idevonatkozó azon határozatát, amelyet az akkori kereskedelemügyi miniszter, Hegedüs Sándor is tudomásul vett, mindenesetre fenn kellene tartani és a megvalósításhoz közelebb vinni.

VILLANYCSILLÁROK
GYERMEK-
KOCSIK
JÁTÉKOK
DISZMŰÁRUK

NYARI CIKKEINK:

FÉRFIINGEK, KALAPOK, NAPERNYŐK, CSIP-
 KÉK. ÖVEK, KEZTYŰK, FÜRDŐRUHÁK
 RENDKIVÜL OLCSÓN.
 PORCELLÁNSZERVICEK, GRAMMOFONOK
 BESZERZÉSI ÁRON ALUL.

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
 ZOMBOR, KOSSUTH-U.
 A KÜLÖNLEGESSÉGI
 TŐZSDE MELLETT.

Az 1904. évi szabadkai kongresszus ugyancsak a két kamara szétválasztása mellett foglalt állást. Miért hallgatnak hát e kérdésről illetékes körökben? Talán leintették valamely oldalról?

Könnyen érthető, ha Lánzy Leó e kérdésért nem tud különösebben lelkesedni és Matlekovits Sándor a nagyothallót adja, de az iparosnak, minden bujósdijáték ellenére kezd a hályog leesni szeméről. A magyar iparosnak önállóan kell jogait védenie és érdekeit képviselnie. Ezek az érdekek a létfenntartás, a jövő érdekei és hogy ezeket biztosítsa, nem szabad továbbra is kecskére bízni a káposztát.

A hazai iparosok helyzetüket csak saját vérükkel javíthatják; más oldalról hiába várnak segítséget.

Az önálló iparkamara kérdése ma egyike a legfontosabbaknak és az új partitörvény még csak meg sem említi. Ugy látszik, mintha effőlött az existenciális kérdés fölött egyszerűen napirendre térne. Ennek semmiféle körülmények között sem szabad megtörténnie. Ezekért a szent célokért kitartóan kell az iparosoknak küzdeniök. Az ipar önállósítása és az önálló iparkamara legyen jelszavunk!

A szerb patriárkaválasztás.

A P. N. karlócai jelentése szerint a görög keleti szerb zsinat a július 28. ára egybehívott patriárkaválasztó kongresszus programját következőképen állapította meg:

Günther Antal igazságügyminiszter, a királyi biztos július 28. án érkezik Karlócára, hol a pályaudvaron Obrenovics polgármester a városi hatóság nevében, továbbá a püspöki kar tagjai és a kongresszus tagjaiból alakult küldöttség fogják fogadni, a pályaudvar előtt pedig a pétervárad 70. gyalogezred százada a zenekarral fog a kir. biztos előtt

tisztelni. Aznap a kongresszuson a szerb püspökök nesztora, Nikolics Mron pakráci püspök fog elnökölni, ki a kongresszusnak be fogja mutatni Günther Antal igazságügyminisztert, aki magyar nyelven felolvassa a királyi kéziratot. A kéziratot azután Jovanovic Pál miniszteri osztálytanácsos szerb fordításban ismétli. Ezzel a formális ülés véget ér. Másnap, július 29. én a metropolitai székesegyházban a kir. biztos, a püspöki kar, a papság és a kongresszusi képviselők részvételével Veni Sancte lesz. A választás július 30. án fog végbemenni. Ezen az ülésen a kongresszus világi elnöke, dr. Gyurgyevics Miklós bródi ügyvéd fog elnökölni. Mihelyt a választás megkezdődik, mind a hat püspök és a közönség ki fog vonulni a teremből, mert a választás zárt ülésben kell, hogy történjen. A szavazás befejezése után az ülés újból nyilvános lesz, a püspökök és a közönség jelenlétében hirdeti ki azután a világi elnök a választás eredményét. Mihelyt ez megtörtént, a királyi biztos a teremből távozik és az ülés véget ér. Mig a legfelsőbb királyi jóváhagyás le nem érkezik, az ülések szünetelnek. Ami a számarányokat illeti, van a kongresszusnak 6 püspök, 50 világi és 25 pap tagja. Ezek között van 40 szerb radikális párti, 28 önálló párti, egy liberális (Polit) és 4 pártönkivüli. Nagybecskerek és Törökbecse lemondás, illetőleg elhalálozás folytán ezuttal nincsenek képviselve a kongresszuson. A patriárkaválasztás éppen július 30. án, Brankovics patriárka elhalálozásának első évfordulóján fog megtörténni. A szerb radikális párt Kraszojevics György elnöklésével július 26. án, vasárnap Ujvidéken értekezletet tart, amelyen végleg dönteni fog e kérdésben. Ez értekezleten az összes kongresszusi tagok részt fognak venni. Az értekezlet előadója Tomics Jása, a Zasztava főszerkesztője lesz.

A postások fizetésjavítása.

A kereskedelemügyi miniszternek nem régiben nyújtották át a postások helyzetének javítását kérő memorandumot. Most dolgoznak a minisztériumban azokon a számításokon, hogy a postások fizetésének emelése mily terheket jelentene. Alapul a vasutasok nem régiben felemelt magasabb fizetését és illetményét vették. Tehát a postások a vasutasokkal

egyenlő fizetést kapnának. — Tegnapelőtt tisztelgett a Magyar posta- és táviró tisztviselők kaszinójának öt tagu küldöttsége Szalay Péter államtitkárnál, hogy ragaszkodásáról és tiszteletéről biztosítsa. Az államtitkár válaszában többi között ezeket mondotta:

— A magyar posta- és táviró ügye olyan magas színvonalon áll már, hogy nyugodtan távozhattam elnökgazgatói állásomból. De mielőtt távozzom, a posta- és táviró tisztviselők fizetését épp úgy rendeztetni akarom, mint ez a vasutasoknál történt.

A fizetéstöbblet körülbelül öt millió korona lenne s előreláthatólag az 1909. évi költségvetésbe befoglaltatik.

A végrehajtási novella.

Kereskedők, iparosok, pénzintézetek és ezeken kívül a hitelezők és adósok óriási táborra mérhetetlen felháborodással néznek a végrehajtási novella közele életbeléptetése elé. De nem összetett kezekkel várják vitális érdekeiknek letapodását, hanem az országban mindenfelé, mint a méhkas felriasztott népe, zsongnak, tanakodnak az emberek annak a problémának a megoldása felett, hogy miként lehetne a károsodásokat preventív intézkedésekkel elhárítani.

Akinek már lejárt követelése van, fut a bíróhoz, hogy peresítse, kérés, könyörgés, fizetési ígéret nem ér semmit, a megriadt hitelezők most csak a saját érdekeik mentésére gondolnak. Akinek a követelése pedig még nem járt le, igyekszik azt okkal-móddal lejárttá tenni, szóval minden hitelező minden adósának a torkára teszi a kést, mert a novella erre rákényszeríti. A hitelnyújtás pedig teljesen megszűntnek mondható; a pénzintézetek már csak jelzálogfedezetek ellenében folyósítanak kölcsönöket, a kereskedők, iparosok sem hiteleznek, a többek közt megszűnt a részletfizetésre való elárusítás, mely pedig — bármit mondanak róla — sok szegény emberre nézve áldás volt. És a kavarodás közepette rendületlenül áll

A „BÁCSKA“ TÁRCAJA.

Az én falum.

Akácfa virágos
Kicsiny falum képe,
Hivogatón tűnik
Időnkint élembe.

Kicsiny fehér falu
Rozmaring virággal,
Zajtalan derüvel
Édes boldogsággal.

Nyugodt, dolgos falu
Hol nem „agitálnak”,
Hol az emberek még
Templomba is járnak.

Csupa szin, hangulat,
Derüs, édes béke.
Lesz-e még szívemnek
Vajjon benne része?...

Mióta elhagytam
Napvilágos tájad,
Eltemettem milljó
Dédelgetett vágyat.

Szerettem. Csalódtam
Üztem ábránd képet...
S nem tadtam feledni
Hivogató képed.

Visszatérnék — vissza
Örökre közétek,
De dus reményivel
Áltat még az élet.

S ha összedől éltém
Ábrándos világa:
Tán nyugtot ad kicsiny falum
Sirkerted virága.

Schmidt L. József.

A vén kuruc.

Ita: Türr Antal.

Kárpáthy Grácián sziklavára, mint valami sásfészek, meredezett az égnek a Mátra legmagasabb csúcsán. Emberfia meg nem vihatta, ellenség be nem vehette. Távolról úgy tűnt föl, mintha a felhőkből nyúlt volna le a földre. Mikor pedig estenden kigyultak az ablakok, a várfalakon meg az őrtüzek, úgy látszott, mintha az ég csillagai mind a Zagyva tükreben fürödtek volna.

A vár előtt, halálos csendben, iszonyú mélység tátongott, a sziklafalakat pedig körülnyaldosta a Zagyva folyó, melynek csobogó habjai zúgva verődtek a fekete sziklához és egyre az mormogták az odatévedt idegennek:
— Itt csak halál van, itt nincs fel-támadás!

Föld alatti rejtékutak vezettek ki a várból és hatalmas csapóhidak felelmesen esőrgették a láncokat, ha valaki vendégképen akart bejutni a várba.

A várnép edzett, félelmet nem ismerő fegyveres kurucokból állott, de a legnagyobb kuruc maga a várúr: Kárpáthy Grácián volt. Még az asszony nép is félve húzta meg magát, ha a marcona alakja megjelent a várfokán, vagy ha dörgő hangon adta ki katonáinak a szigorú parancsot.

Pedig szerette az asszonyokat, bár az volt a véleménye, hogy: mind az ördög lánya. A várnak csak két lakója nem félt tőle: a bozontos fejű íróné, meg a vár urasszonya: a szépségéről messze híres, fiatal felesége.

Az íróné olyan bizalmas embere volt Grácián úrnak, hogy minden titkát rábizta, a feleségének meg olyan ragyogó, tüzes szemű volt, hogy Grácián úr szíve menten írósvájja olvadt, ha a kedves kis „selyembogara” rátekintett.

Igy hívta a feleségét becézőleg Grácián úr. Csak valami harminc év különbség volt köztük. Ha az ember veszi: nem is sok. Az asszony húsz éves fiatal bimbó volt, Kárpáthy, a kuruc, meg már az ötveneseket taposta. Kissé későn nőtt be a fejelágya, de hát az olyan viharlátott, harcedzett vén legény, mint ő, nem sokat forgathatta a „szerelem bűvös könyvét.” Legnagyobb szerelme a

G ü n t h e r Antal, a zord igazságügy-miniszter, az egyetlen ember, akinek szavától függ, hogy mikor sujt le a villám a végrehajtási novella életbeléptetése alakjában.

A törvény 31. §-a minden fix határidő kitűzése nélkül a minisztert bizza meg a rettenetes novella végrehajtásával. Neki, egyedül neki adatott meg a hatalom az új törvényt nyomban a szentesítés után életbeléptetni vagy az életbeléptetést elhalasztani. A miniszter ezen jogára irányítja most a „Magyar Kereskedők Lapja” az összes érdekeltek figyelmét.

Kereskedőknek, iparosoknak, pénzintézeteknek, illetve ezek érdekképviseleteinek országsszerte meg kellene mozdulni azon célból, hogy az igazságügyminiszter a törvény végrehajtását a parlament újból való egybegyűléséig halaszssa el, hogy a törvényhozásnak módja legyen a hibás határozmányok korrigálására. Ha most e célból az OMGE, annak vidéki körzetei, a kereskedelmi és iparkamarák, kereskedők és iparosok helyi egyletei, a pénzintézetek országos szövetsége stb. egyértelműleg, egyaránt kezdet fognának, sürgős előterjesztéseket intéznének ez ügyben az igazságügyminiszterhez és abban a novella máris jelentkező romboló hatását kimutatnák, azt hisszük, még meg lehetne gátolni a törvény életbeléptetését.

Az akcióba be kellene vonni a városok képviselőtestületeit is, melyeknek sok kereskedő, iparos, pénzintézeti igazgató stb. tagja van, akik keresztül vihetnék, hogy a megzaklatott nagyközönség érdekében a jelzett irányban a városok is felszólaljanak.

Csak ez az egy módja van a vesztély elhárításának, vagy legalább elodázásának, de ezt a módozatot a siker reményével csak akkor lehet alkalmazni, ha a mozgalom azonnal megindul s a vonatkozó kérvényeket — lehetőleg küldöttésgileg — az érdekképviseletek a miniszter kezeihez gyorsan eljuttatják.

háboruszkodás volt. A feleségét is egy vár ostroma alkalmával lopta el. Meglátta, megszerette, azután kengyelbe kapta és vitte a magas sásfészkébe.

Hogy az asszonyka ebben a sásfészekben nem találta föl egészen a paradicsomi boldogságot, azt nem lehet csodálni. Kezdetűt hát kutatni a „tudás fája” iránt. Tudta, hogy aki annak gyümölcséből eszik: okos lesz, mint Éva és ravasz. mint a kigyó. Ezt már otthon megtanulta a gyóntató barátától, aki neki a bibliát másképp magyarázta ugyan, de mert másképp magyarázta, éppen azért tanulta meg így.

Hát megtalálta az iródiákban: Mihálykában. Hiszen mindennap százszor is látta ezt a csinos fiatal embert, mikor az ura szobájába hozta a pergamen fóliánsokat, melyeken a szép, apró, gömbölyű betűk úgy voltak sorjába rakva, mint egy szép asszony hattyunyakán a drágagyöngyök.

Eleinte csak lopva tekintettek egymásra, de a szemük elárulta, hogy belső tűz emészti a keblüket. Hanem ez a tűz hamu alá volt fojtva, mert az öreg kuruc, ha néha el is tréfálkozott a diákkal, nem ismert „komászkodást.” Szíjat hasított volna annak a bőrből, vagy felnégyelte volna a vár udvarán, aki az ő selyembogarának selymes haját csak álmában is merte volna egy lehellettel beszenyyezni.

A megyei muzeum köréből.

A Bács-Bodrog Vármegyei Történelmi Társulat gyűjteménytárai a lefolyt félévben ismét igen becses adományokkal gyarapodtak.

Dávodról *Simonyi* József, a történelmi társulat lelkes pártoló tagja, népvándorlaskori kengyelvasakat, zablákat, lándzsákat, késeket, edényeket, köszörülőköveket, bronz karpereceket és egy kelta kést küldött be, amelyeket szőlőföld rigolozása közben *Vagner* András, *Varga* Ferenc, *Bagó* Mihály, *Kapcár* Mihály és *Ferenczi* Pál dávodi lakosok találtak.

Hasonló korbelti lovassir tartalmát küldte be *Kozma* Dezső bácsfeketehegyi jegyző. Volt a leletben két kengyelvas, négy szárnyas nyilcsucs, lándzsa, bronz csatok és egy vas-karika. *N. N.* zombori lakos egy bosnyák handsárt. *Greiner* Endre kishegyesi tanító egy középkori réz pecsétygyűrűt adományozott. Az éremtár részére a *A Muzzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége* megküldötte Ő Felsege uralkodási 40 éves jubileumára vert plaque-t; *Róssa* István vármegyei hajdu egy 5 frtos bankjegyet; a *monostorszei* állami iskolai tanuló 8 drb ujjabkori rézpénzt; *Deogárió* Oszkár felső keresk. iskolai tanuló 5 drb ezüst pénzt; *Grósz* József keresk. isk. tanuló 2 drb ujjabkori rézpénzt és 2 drb ezüst pénzt; *Somogyi* Sándor ker. iskolai tan. 1 drb római érmet; *Theodorovics* Milovoj felső keresk. isk. tanuló 3 drb római érmet és Leopold ezüst pénzt; *Pataritz* Ádám monostorszei lakos Róbert Károly ezüst pénzecskéjét; *Vujevich* Alajos takarékpénztári tisztviselő 18 drb érmet és 3 drb Kossuth-bankót; *Sztrény* Ferenc monostorszei hajóskapitány Dunapentelén talált 8 drb római bronz érmet; *Széchényi* József ny. törvényszéki elnök egy nagyobb pénzgyűjteményt ajándékozott.

A néprajzi gyűjteményt *Gebauer* Ernő bácsi gyógyszerész 1 drb husvéti tojással, *N. N.* Zomborból szintén egy husvéti tojással; *Falcione* Lajos 3 drb husvéti himes-tojással; *Bertics* József vajszkai tanító pedig egy nagy magtartó-kosárral gazdagított.

A könyvtár részére *Ribiczey* Gyula 33 érem-katalógust; az *Erdélyi Kárpát-Egyesület* az „Erdély” c. kiadványából 15 évfolyamot,

a térképgyűjteménybe pedig *Raisz* Lajos 6 drb régi térképet küldött. A természetrajzi tár *Bartolovics* Jakab, titeli lakos adományából egy szarvasagancscsal szaporodott. *Vértési* Károly utján szereztük meg a Schweidel-családnak, a vértanu szobrára helyezett bronzirozott koszoruját.

Fogadják ügyünk pártfogói szives adományukért a társulat hálás köszönetét. Tájékoztató megjegyzem, hogy a társulatnak címzett küldemények „Régiséglet. Muzeumi ügyben, portómentes” jelzéssel postán és vasuton díjmentesen szállíthatók.

Zombor, 1908. július 16.

Gabitza Kálmán,
muzeumőr.

H i r e k .

Művészestély.

Kedden este tartotta meg Krémer társulata városunk nagyszámu elite közönségének jelenlétében a „Vadászkürt” kerti helyiségében sikerült művészestélyét.

A kis művészársulat valóban rászolgált közönségünk pártfogására, mert legjobb tudásukat nyújtották.

A műsoron szereplő Bárdos Margit közreműködéséről csak a délutáni órákban mondott le.

Az estély Kun Richard zongora nyitányával vette kezdetét, melyet a „Nász után” című 1 felvonásos, kissé hosszadalmas bohózat követett.

A bohózat komikumát egy sőtartó feloldó képezi. A fiatal babonás asszony ez eseményben szerencsétlen házasságának remét látja. Folytonos rimánkodásával és jajgatásával ideges férjének haragját fellobbantja és az ebből keletkezett első perpatvart a házaspár hosszas durcáskodása után a feleség ügyes kibékülési jelenete fejezi be.

Ügyesen adta K. Hegyi Lili a babonás fiatal asszonyt és Sümegi a türelmetlenkedő férjet. Pompás figura volt Mezey Péter a felszeg nagyothalló nagybácsi alakításával.

Krémer Jenő „Blümenstöckl Náthán” pénzügynök jellegzetes alakját és a „Vig szalmaözvegy” mámorát mutatta be az ő

Áztatni kell gyakran, sok könnyullatással,
Es annak élete van nagy suhajttással.”

Igy sóhajtozott a diák.

A dal belopta magát az asszonyi szivekbe, azok kidugták göndörhaju fejecskéiket az ablakon és titkon sóhajtoztak:

— Jaj de szép, jaj de gyönyörű!

Csak a nagyasszony nem sóhajtozott, mikor busan hallgatta az erkélyen a diák keserves panaszát, hanem a szívéhez kapott, melyet kinosan marcangolt a fájdalom. Tudta, hogy a diák lelke repül feleje ebben a dalban. De hogy visszhangot adjon, puha karjaival körülfonta Grácián ur vastag nyakát és olyan gyönyörű hangon, hogy a pacsirta is elszégyelte volna magát mellette, a fülebe dudolta, hogy:

„Mennél inkább legyen valami megtiltva,
Légyen is előttünk erősen elzárva,
Ámbár ahoz jutni kellessék járadva:
Annál inkább birni azt várjuk suhajtvá.”

Grácián ur tuskös ábrázata egyszerre olyan lett az örömtől, mint a nap, mikor nyugvóra tér: vérpiros. Homlokon esókolta a kis selyembogarát és szinte kéjesen mondta:

— Aranyos pacsirtám, a hangod: ezüst, a lelked: imádság, a szived: menyország! Dalolj még egyet, eszem azt az imádságos kis szádat!

Es a szép nagyasszony nem kérte

„Nincs keserves kenyér, kit adnak panaszszal,
Böven elegytve van mérges kovászszal.”

egyszerű keresetlen komikumával. Mindkét alakításával, valamint „Aktuális” kupléival állandóan derűtségben tartotta hallgatóit.

K. Hegyi Lili sokoldalú tudását és tehetségét érvényesítette két műdal, néhány bus és vig magyar dal pompás elénkklésével, továbbá zajos sikert aratott Hetényi H. Albert, Szirmay Albert, és Audersen humoros, modern kabaré számok interpretálásával. Ezenkívül operette énekesnő kvalitásait is érvényre juttatta Sümegivel énekelt néhány újabb operette duettben.

Általános feltűnést keltettek pompás tolettjei.

K. Hegyi Lili sikeréhez hozzájárult Sümegi Ödön. Kellemes, lágy, bársonyos hangja — mely ugyan kisterjedelmű — de jól iskolázott — kitűnően érvényesült „Fráter dalai”-ban.

Énekét megújrazták.

Mezey Péter pedig a „Nagyvárosi művész” komikus és a „Csipke rózsza” egyszerű előadásával kapott tapsot és megnyerte közönségünk tetszését.

Az estét a „Parasztbecsület” opera parodia fejezte be, mely nem más, mint magyar népdalok és egyes operetterészletekből egyesre összeállított egyveleg.

A közönség zajos tapsal jutalmazta a szereplők ügyes alakításait.

A derék kis művészársaság megmutatta, hogy lehet már vig, tréfás és komoly számokat, kuplékat, dalokat előadni anélkül, hogy német nyelvű darabokhoz, kuplékhoz, dalokhoz fordulnának segítségért és anélkül, hogy trágár és triviális számok meghallgatását erőszakolnók a közönségre. **B. Á.**

Kinevezések. A pénzügy miniszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Bärezi Iván zombori pénzügyi titkár jelenlegi állomáshelyén végleges minőségben pénzügyi tanácsossá, Albrecht Kálmán zombori állami végrehajtót jelenlegi állomáshelyén való meghagyás mellett a X. fizetési osztályba sorozott állami végrehajtóvá kinevezte.

Előléptetés. A m. kir. földmivélsügyi miniszter Illy György m. kir. törvényhatósági állatorvost a IX. fizetési osztály 2. fokozatába és Szőke József zentai járási m. kir. állatorvost a X. fizetési osztály 2. fokozatába előléptette.

magát. Még egyszer hallatta ezüst hangját: **másnak.**

„Mert a virágszálat szükséges öntözni,
Másként a melegben el kéne száradni.
Bimbót nyit a virág, ha kertész öntözi,
S nem hagyja a szárát féregtől elraggni.”

Hanem ez a nóta meg a diák szívébe kapott. Ugy összeszorult az a kis hústömeg a keblében, hogy majd leszédült Mihályka az asztal alá. Most már tudta, hogy jó hírokat pengetett, tudta, hogy a boldogság kapujához megtalálta az aranykulcsot.

Mikor osztán egy kissé magához tért, föluggott az asztal mellől és nem mondta azt, hogy: „Az irgalmát, ide avval a borral! A bu vagy én, de egyikünk belehal...” nem, hanem végigsimította izzadt üstökét és sugárzó szemekkel, melyekből az élet öröme kandikált ki, azt mondta:

— Lesz még szőlő, lány kenyér!

Azon pedig éppen nem kell csodálkozni, hogy a szívet indító, szép nóákat már abban az időben is ilyenformán énekelték a szerelmesek, mert hát a szív az igazi költő, mely századokkal megelőzi a korát és mindig talál balzsamot a sajtó sebekre.

Hiszen nemcsak a sors, de a szív utai is kifürkészhetlenek!

(Vége köv.)

Allamsegély. A közoktatási miniszter a zentai főgimnázium fentartási költségeire az 1908—9. tanévre 22.000 korona államsegélyt folyósított.

Bács-Bodrog vármegye új monografiája. Tisztelt lapunk, a Bácsmege, cikke révén téves vélemény került forgalomba az országos monografia szerkesztőségéről és kiadójáról. Az igazságnak szolgálunk azzal, ha olvasóinknak jelentjük, hogy az országos monografia egész vállalatát még a múlt év tavaszán magához váltotta a régi kiadótól (az Apollo irod. és nyomdai részvénytársaságtól) az ujonnan szervezett Országos Monografia Társaság, melynek semmi köze a régi kiadónak évekkal előbb teljesített, vagy nem teljesített köteleességeihez. A régi kiadó-társaságnak többé semmi keze sincsen az országos monografia intézésében és így Bács vármegye monografiájának kiadásában.

Athelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Ugray László zombori pénzügyi fogalmazót végleges minőségben pénzügyi segédtitkárrá kinevezte és szolgálattételre a székesfehérvári pénzügyigazgatóságához áthelyezte.

A kamara és a végrehajtási törvény. A szegedi kereskedelmi és iparkamara már egyszer kifejezte aggodalmát az új végrehajtási törvény várható hatása fölött. Aggodalmasnak tartja ezt a törvényt főképp a kisiparosok, kisgazdák, kiskereskedelmiek érdekeiből, akiknek éppen a védelmét célozták vele. A kisemberek a kamara újabb fölterjesztése szerint, amit a kereskedelemügyi miniszterhez intézett, hitellel szerzik be a szükséges anyagot, hogy bevárassák a munka alkalmát. Ha nincs hitel, — pedig a törvény épp a hitelt fenyegeti — akkor elesnek ettől a lehetőségtől. A kamara újabb fölterjesztésében legalább a törvény 31. §-ában előirt átmenet megkönnyítését kéri, azt, hogy a harminc napra megszabott határidőben a bejelentések tömegesebben eszközölhetők legyenek. Ennyi idő alatt ugyanis — amint ismeretes — még a régi végrehajtási törvény marad érvényben a bejelentett követelésekre. A kamara megküldi a kereskedő- és ipartestületeknek a bejelentési formulát, hogy ezzel is megkönnyítse az átmenetet.

Táncmulatság. A zombori textil munkások szakcsoportja folyó hó 26-án a „Munkás Otthon” helyiségeiben (Flórián-utca 14.) műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépődíj: előre váltva 60 fillér, este a pénztárnál 80 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

Adókiivetés. A Zombor városi adókiivető bizottság a következő sorrendben tárgyalja az 1908/10. évi III. oszt. kereseti adótételeket: Julius 27-én tárgyalja a földbérleteket 1—507. tételig; egyéb foglalkozások: július 28-án 508—571. tételig, július 29-én 571—632. tételig, július 30-án 633—705. tételig, július 31-én 706—771. tételig, augusztus hó 1-én 772—842. tételig, augusztus 3-án 843—890. tételig, augusztus 4-én 891—948. tételig, augusztus 5-én 949—1005. tételig, augusztus 6-án 1006—1060. tételig, augusztus 7-én 1061—1115. tételig, augusztus 8-án 1116—1180. tételig, augusztus 10-én 1181—1232. tételig, augusztus 11-én 1233—1297. tételig, augusztus 12-én 1298—1352. tételig, augusztus 13-án 1353—1409. tételig, augusztus 14-én 1410—1467. tételig, augusztus 17-én 1468—1516. tételig, augusztus 18-án 1517—1562. tételig, ugy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját is. — A tárgyalás mindennap reggel 8 órakor kezdődik.

Családi idill. Felsőszentiváni levelezőnk írja, hogy ott Győri József részegen tért haza a koresmából. A lakásba érkezve a fiával találkozott, aki szemére lobbantotta folytonos részegeskedését. Először az öreg Győri annyira dühbe jött, hogy lekapta a falról a vadászfegyvert és azzal rálőtt a fiára. A fiut a lövés közvetlen közelről érte és súlyos sérülést ejtett rajta. Az eset a csendőrség tudomására jutott s rögtön megindította a nyomozást és a hirtelen haragu apa ellen megtette a feljelentést.

Gromon Dezső öngyilkossága. Báró Gromon Dezső vármegyénk volt főispánja, ny. honvédelmi államtitkár, v. b. t. t., a fővárosi közmunkák tanácsának alelnöke hétfőn reggel 9 órakor mellbelötte magát. A golyó a már 70 éves aggot veszedelmesen megsebesítette, de nem ölte meg, sőt orvosai véleménye szerint remény van a felgyógyulásához. A hir megye- és ország-szerte általános megdöbbenést és részvétet keltett.

Lelkészi jubileum. Posch Ernő bajai róm. kath. káplán e hó 22-én ülte meg 25 éves lelkeszi jubileumát.

Felolvasás. A zombori szervezett munkásság folyó hó 25-én a „Munkás Otthon” helyiségeiben felolvasást tart. A felolvasások minden szombaton este megismétlődnek. — Vendégeket szívesen lát.

Athelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Kohut Ödön pénzügyi fogalmazót hason minőségben a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságához áthelyezte.

Fegyelmi egy orvos ellen. Bajáról írják: A bajai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága vasárnap este ülést tartott, amelyen kimondták, hogy dr. K. Oszkárt, a pénztár orvosát felfüggesztik állásától és ellene a fegyelmi vizsgálat megindítását fogja kérni. Az orvos ellen mintegy 30 feljelentés érkezett az igazgatósághoz, amelyek téves diagnózust, hanyag kezelést és azt panaszolják, hogy több beteget bujakórosnak nyivánított, holott a kórházigazgató és más orvosok egyéb bajokat konstataáltak. A pénztár-orvos a feljelentés szerint azért állapított meg bujakórt, hogy ilyen címen a felektől külön honoráriumot szedhessen be, amire ilyen betegségek kezeléséért joga volt külön honoráriumot követelni.

A „Slöjd kurzus”-on résztvevő tanítóknak a zombori r. kath. legényegylet az emeleti szobáit előnyös feltételek mellett a kurzus tartására bérbe adja, ahol mérsékelt ár mellett étkezni is lehet. Tudakozódni lehet Erzsébet-körut 9-ik sz. allatt I. em. I. ajtó.

Vasárnapi munkaszünet meg nem tartása. Az aradi kereskedelmi alkalmazottak szakszerveletének feljelentése alapján az aradi kihágási bíróság több ottani nagykereskedőt 25—25 kor. pénzbüntetésre ítélte azért, mert alkalmazottaikat irodai munkákkal vasárnap délelőtt is foglalkoztatták. A másodfokon jóváhagyott marasztaló ítélet felkerült a belügyminiszterhez, aki vizsgálatot rendelt el annak megállapítása végett, hogy a vasárnap délelőtti irodai munka szerves kapcsolatban van-e az elárusítással, illetve, hogy az irodai munkának vasárnapon való el nem végzése az üzletben a következő napon való elárusítást lehetetlenné teszi-e? A kihágási bíró megejtette a miniszter által kívánt vizsgálatot és jelentése oda konkludált, hogy a vasárnapi munkához csak a pénztáros és ellenőr jelenlétére van szükség. Ennek folytán most a belügyminiszter az alsófokú iparhatóságok marasztaló ítéleteit jóváhagyta.

Zivatar, jégeső. Tegnapelőtt este Magyarokánizsán — mint ottani tudósítónk jelenti — óriási felhőszakadás volt és közel husz percig jég is esett, amely jelentékeny kárt tett a szőlőben és a gyümölcsösben.

Hatósági husszék. Sopron város elhatározta, hogy a városháza épületében hatósági husszékot állít fel, mert a mészárosok még mindig nem szállították le a husszárakat. A helyiségek átalakítását most végzik.

Táncmulatság. Az óverbázi egyetemi ifjuság, zene és énekkör szíves közreműködésével az „Óverbázi Önkéntes Tüzoltó Egylet” folyó évi július hó 25-én az Erzsébetligeti nyári szinkörben táncal és hangversenyyel egybekötött társas estélyt rendez saját tagjai „segély alapja” javára. Kirándulás délután 5 órakor. Társas vacsora este 8 órakor. Hangverseny kezdete este 9 órakor. Belépődíj személyenkint 60 fillér. Társas vacsora Jó ételek, hús italok és pontos kiszolgálásról a tüzoltóság saját „Csárdájában” maga gondoskodik.

Fizetésektelenység. Kovács S. újvidéki cég fizetésektelen lett.

Alapítvány a cigányoknak. A cigányromantikának a többi egyéb romantikával együtt alaposan vége van. A cigány már kottából játszik s népdalok helyett operettmelódiaikat muzsikál. A természet füstöképű gyermekei kifogástalan szabású redingotjuk zsebébe eszattatja a koronákat és forintokat, amiket szerződészerűleg kapnak a zenekar jövedelméből. Igen, a cigány ép úgy szerződik, mint akár a műépítész, vagy egyéb olyan kevesse bohém foglalkozást űző bácsi. De a cigányromantikának legalaptalanabban belülyült most Makó város. Makón Lonovits László nevű hajdani mulatózó alapítványt tett a cigányoknak. A hagymatermelő város nótakedvelő gentryje azzal a tudattal akart sirba szállni, hogy akkor is hallik majd Makón jó cigánymuzsika, ha ő nem lesz többé. Letett tehát egy tekintélyes summát, melynek kamatait annak a cigányzenekarnak itéli oda a tanács, akit a rendőrkapitány, a kaszinó elnök s a polgármester legjobbnak vél. — Oh nyájas olvasó, ha utad Makóra visz s lelked ott elandalog az ottani Hasi szép muzsikáján, csak arra gondolj, hogy a cigány azért cifrázza olyan nagyon, mert vásik a foga a kamatra s akkor nyomban teljes lesz kiábrándulárod. Ez az alapítvány egy hasznos celt szolgál csupán: a kaszinó elnök, a polgármester s a rendőrkapitány sűrűn kaphat azon a címen polgári kimenőt a feleségétől, hogy mint zsűrítig hallgatja a cigányokat.

Haragos menyecskék. Két bajai menyecske: Curnity Györgyné és Molnár Jánosné jó szomszédasszonyok voltak; minden órában akadt egymásnak valami mondani-valójuk. Így hát nem esoda ha sűrűn látogatták is egymást. A napokban azonban elszakadt a barátság fonala. Molnár Jánosné egy percre átfutott a szomszédasszonyhoz, hogy valamit mondjon. Ez a valami arról szólt, hogy mit beszélnek a városban Curnitynéről. Curnityné ez annyira kihozta a sodrából, hogy duhaj legény módjára felkapott egy széket és azzal akkorát ütött a Molnárné kontyára, hogy a konty alatt nyomban folytonossági hiány állott be. Molnárné kapta magát és a bíróságnál feljelentette.

Terpentint vegyenek! Ezzel a felszólítással lépett minden üzletbe egy bajai ember. Egy nagy hordó terpentint kínált eladásra mesésen olcsó áron. A kereskedőknek gyanus volt a nagyon olcsó terpentint és ahelyett, hogy megvették volna, jelentést tettek a csendőrségnél. A csendőrség a terpentint árusító embert igazolásra szólította, de az nem tudott semmi felvilágosítást adni, hogy honnan is szerezte a terpentint. Csupán azt a rég elkopotott kifogást hozta fel, hogy az árut egy ismeretlen embertől vette. Mint-hogy a csendőrök már rég tudnak az „ismeretlenek”, megindították a nyomozást, hogy honnan és hogyan került a terpentint a mostani tulajdonosához?

Tűz van! Ha az ember fia sokat talál bevenni a „jó bór”, rendesen az egyensúlyát elveszti. Egy vaskuti sváb atyafival is megesett ez a baj. De a bajból még nagyobb baj lett, mert fellármázta a fél falut. A dolog úgy esett, hogy a derék ember alaposan beruggott és éjfél felé hazafelé iparkodott. Utközben teljesen elvesztette az egyensúlyt és az anyaföldre pottyant. Ez még nem lett volna nagy baj, de az már öreg hiba, hogy sehogysem tudott feltápászkodni. Mivel többszöri eredménytelen kísérlet után sem tudott lábra állni, a részeg atyafi gondolt egyet és tele torokból kezdett kiabálni: *Tűz van! Ég a falu!* A kiabálásra kigyultak a házakban az ablakok és egyszerre népes lett az utca rendezetlen ruházatu férfiakkal és asszonyokkal. A részeg embert ezután hazaszigetelték, de másnap a rendőrség közcsendháborításért és hatóság félrevezetéseért a bíróságnál feljelentette.

Öngyilkos matróna. Oláhné Zagya Erzsébet szabadkai lakos a napokban 84 éves korában felakasztotta magát. A szegény elhagyott asszony nem bírta bevárni nyomorúságos életének közelgő végét s cukorspárgával felkötötte magát szobájának gerendájára. Mire tettét észrevették, már halott volt.

Éber uszómester. K. L.-né urnő a Ferenc-esatornai fürdőben átuszta a csatornát, visszauszás közben azonban egyszerre elhagyta az ereje és a víz alá merült. König József uszómester abban a pillanatban a vízbe vetette magát s mielőtt nagyobb szerencsétlenség történhetett volna, szerencsésen szárazra hozta a víz alá merülő urnőt.

Asszonyok a cséplőn. A törvény szigorúan tiltja, hogy a cséplőgépen, a dob körül asszonyok foglalatoskodjanak, mert a gyorsan forgó dob a lobogó női ruhát könnyebben kapja el és így hamar bekövetkezik a katasztrófa. Hercegszántón Likár Pálné nem vette figyelembe a törvény ezen tiltó rendelkezését és vigan dolgozott a cséplőnél. Ezért a csendőrség bünyfenítő feljelentést tett ellene a bajai bíróságnál.

Furfangos kereskedő. Löw Izidor szabadkai fakereskedő nagyobb összeggel tartozott Binder és Polgár zimonyi fűrészgyáros cégeknek. Mikor a tartozásra árverést tettek ki, Löw kiegyezett a cég ügyvédjével, hogy a cégnek járó összeget két részben fogja kiegyenlíteni. Az első részt az árverés napján kellett volna kifizetni. Löw Izidor azonban a pénz helyett egy táviratot küldött az ügyvédnek az árverés napján és abban jelezte, hogy a forduló postával a pénzt elküldi. A cég ekkor jóhiszeműleg az árverést elhalasztotta és várta a pénzt, ami nem érkezett meg még mai napig sem. Az ügyvéd, mert ravasz fondorlattal tévútra lett vezetve, feljelentette Löwt csalás miatt. A járásbírósg kedden hitelezői csalás vétségében mondta ki bűnösnek a vádlottat és tekintettel a felmerült sok enyhítő körülményre, csak 50 korona pénzbírságra ítélte.

Leütötték a vonat-fékezőt. Gyalázatos merénylet dolgában nyomoz a bajai és a bácsbokodi csendőrség. A napokban történt, hogy Bácsbokodról Bajára menő tehervonat ellen pajkos gyerekesinyt követtek el, amely majdnem végzetes kimenetelű lett. A vasuti töltés mentén dolgozott néhány munkáslegény. Amikor elhaladt mellettük a Bokodról Bajára menő tehervonat, az egyik legény felkapott egy nagy kavicsot és azt a vonatra dobta. A kavics a fékező-házikóban levő fékező fejet érte oly sulyosan, hogy az menten ájultan rogyott össze. Szerencsére nem esett le a vonatról, hanem visszaesett a kocsiba. A legények elfutottak. A csendőrség nyomozza most az ismeretlen tettest.

Gondatlanság. Ágoston Béla szabadkai lakos államvasuti szerelő szenvedélyes vadász. Miután ideje nem engedi, hogy nagyobb vadászatokat rendezzen, a szomszédjában levő gubóraktár tetejéről, lövöldözött le a galambokat. A szomszéd gyermekek nem jó szemmel nézték ezt a vadászszenvedélyt, mert rendszeren egy-két galambjuk bánta meg, ha csövégre került. Mindenképen riasztották is a galambokat. Pénteken is galambvadászatra indult Ágoston, a gyermekek is akcióba léptek és ugyancsak hessegették a kiszemelt prédát. Az egyik hajtó Orosz Ferenc nemsokára feljajdult, mert Ágoston lövése a combját érte. A vadász sem vette tréfára a dolgot és szaladni kezdett, de a rendőröknek sikerült a tett színhelyen letartóztatni.

Halálos birkőrés. Véres szerencsétlenség történt a mult kedden délután a zimony—budapesti vonalon, Kisszállás közvetlen közelében. Babity Gergely 16 éves kisszállási illetőségű pásztorgyerek nyugodtan őrizte a gondjára bízott birkákat a vasuti sínnek mentén. Leült a fűbe és bicskájával különböző eszközöket faragcsált, amíg a békés nyáj őrző nélkül szaladt előre. Nagyon el lehetett foglalva a faragással, mert csak akkor vette észre, hogy öt birkája felment a töltésre, amikor a vonat már fűtyült, hogy berobog a kisszállási állomásra. Borzasztóan megrémült a szerencsétlen pásztorgyerek, mikor látta, hogy a vonat el fogja gázolni a mit sem sejtő állatokat és szinte észét vesztve rohant fel a töltésre, hogy az állatokat onnan lekergesse. Ostorával nagyokat vágott a juhokra és sikerült is neki őket a pályáról lezavarni. A vonat már ott zakatolt a háta megett. Lélekszakadva futott a fiú és le akart ugrani a töltésről. De megbotlott és teste egész

hosszában az egyik sinre került. A gép már csak pár lépésnyire volt és egy pillanat alatt keresztül robogott a pásztorgyermek. A gépész nem is vette észre, hogy a gyereken a mozdony keresztül ment, mert azt hitte, mikor lebukni látta, hogy a töltésről ugrott le. Csak estefelé vette észre az egyik pályáról, amikor a töltés mellett haladt, hogy közel az állomáshoz egy véres, fölismerhetetlen és teljesen összeroncsolt hústömeg fekszik. Jelentést tett az állomásfőnöknek, aki a szabadkai ügyészséget azonnal értesítette.

Kiselejtezett katonafegyverek beszerzése. Használaton kívül helyezett katonai fegyvereknek hatóságok részéről való mikénti beszerzése tárgyában a belügyminiszter valamennyi vármegye alispánjához körrendeletet intézett. A miniszter ugyanis ismételtelen arról értesült, hogy a községek előljárásságai mezőörek, erdőörek, illetőleg rendőreik részére szükséges használaton kívül helyezett katonai löfegyverek és kardok beszerzése iránt közvetlenül a budapesti fegyverkereskedőkhez fordulnak; ez az eljárás azonban hosszabb időt vesz igénybe s a beszerzési költségeket csak indokolatlanul növeli. Ez okból a miniszter figyelmezteti a községi előljárásságokat, hogy katonai fegyvereket ne kereskedőktől vásároljanak, hanem azoknak a m. kir. honvédség készletéből leendő kiszolgáltatása iránt való közvetítés végett az alispánok útján egyenesen a belügyminiszteriumhoz forduljanak.

Megharapta a ló. Hobár Dániel Kossovitz Zsigmond ujvidéki szállító cégnél mint kocsis volt alkalmazásban. A napokban istállótisztogatás alkalmával az egyik ló jobb lábába harapott s oly sulyos sérülést ejtett, hogy a szegény kocsist rögtön a kórházba kellett szállítani.

Az új végrehajtási törvény ismertetője címen kis füzetke jelent meg, mely pontosan ismerteti mindazt, ami kereskedőket, iparosokat, köz- és magánhivatalnokokat egyaránt érdekel. Az ismertető füzet ára 40 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben és hírlapelárusító helyen. Megrendelhető 40 fillér beküldése mellett Vadász Henriknél Budapest, VI. Szondy-utca 44. sz. a.

Baleset. Michailovits Viktor ujvidéki légszeszgyári munkás a napokban tüztisztítás közben a parázs eloltásával foglalatoskodott. Munka közben — nyilván a saját vigyázatlansága folytán — a felcsapó gőz balkezét és lábát teljesen összeégette. A sulyosan sérült embert a lakásán ápolják.

Adományok

a Zomborban. Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

XXIII. SZAMU KIMUTATÁS.

- Áthozat 7911 02 K
- 279 *Bezdáni II. önszegélyző szövetség* gyűjtőívén adakoztak: Donga Pál 60 fl., Grünberger Herman 30 fl., Ligeti Dávid 1 kor 50 fl., összesen 2.40 K
- 280 *Bezdáni olvasókör* gyűjtőívén adakoztak: Benedek József 50 fl., Keltch Jakab 50 fl., Ligeti Győző 1 kor, összesen 2.— K
- 281 *Kolozsvármegye törvényhatósági bizottságának* gyűjtőívén adakoztak: Kolozsvármegye közönsége 100 — K
- 282 *Nagykárolyi járás fősolgabírósa* gyűjtőívén adakoztak: Berey Zsigmond 40 fl., Csögi Imre 40 fl., összesen —.80 K
- 283 *Jász-Nagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági bizottságának* gyűjtőívén adakoztak: Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közönsége 50 — K
- 284 *Mesőörményesi járás fősolgabírósa* gyűjtőívén adakoztak: Ádám Samuné Septér 1 kor, Horváth Ödönne Kőbölkut 40 fl., Szentmáriay Mariska 20 fl. 1.60 K

285. Gesztesi járás főszolgabíró-sága gyűjtőívén adakozott: Kocs község előjárósága	10 — K
286. Apatini polgári iskola gyűjtőívén adakoztak: Oppenländer Gyula 1 kor., Weigang János 1 kor., összesen	2. — K
287. Biskup Béla lelkész Német guráb, gyűjtőívén adakozott: Biskup Béla	3 — K
288. Városmarti ipartestület gyűjtőívén adakozott: Az ipartestület pénztára	10 — K
289. Beregmegyei visszabályozó és ármentesítő társulat gyűjtőívén adakozott: Beregmegyei vizszabályozó és ármentesítő társulat Beregszász	20 — K
290. Dunagálos község előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Borovszky Kornél 5 kor., Dunagálos községe 20 kor., összesen	25. — K
291. Zentai 1848/49-iki honvédegylet gyűjtőívén adakoztak: Zentai 1848/49-iki honvédegylet 2 kor., Szekfi György 2 kor., összesen	4 — K
Összesen 8141.82 K	
Vujevich Alajos, pénztárnok.	

Polgári leányiskola Zomborban.

A szeptemberben megnyíló magán polgári leányiskolába már most elfogad előjegyzéseket az intézet tulajdonosa (Krupp Anna, okl. polg. isk. tanítónő, Rákóczi-ut 25.) az első és második osztályba. Akik az elemi iskola 5. osztályát végezték, kis különbözeti vizsga után a II. polgárba léphetnek. Az évi tandíj 60, a beiratási díj 5 korona. Az iskola a legmodernebb felszereléssel ellátva, megfelelő képesítésű tanerők vezetése alatt nyílik meg.

HIRDETÉSEK.

Szülők figyelmébe.

A közlegő iskolai évadra elvállalok oly jó családból való leányokat vagy fiukat teljes ellátásra, kik sulyt fektetnek jó ellátásra és keresztény vallásos nevelésre, és minthogy a házban többnyire a német nyelvet beszéljük, ezen nyelv elsajátítására.

Miután négy tanuló részére kényelmes szobák és butorzattal rendelkezem, kérem a t. szülőket legkésőbb **augusztus hó 15-ig** engem felkeresni, mivel csak **leányokat** vagy csak **fiukat** fogok tartani, hogy e szerint tudjam magamat alkalmazni.

Tisztelettel

Morizák Mária

3-1 hástulajdonos Zombor, Galamb-u. 10.

3984/1908. szám.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásához tartozó Katymár községben megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni ohajtókat, hogy az 1883: I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900:

XX. t. c. 3. §-a értelmében eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló bizonyítványikkal felszerelt kérvényeiket hivatalomba *folyó év augusztus 5-ig* annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkezettek figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Havi előleges részletekben a községi pénztárból felvehető 1022 korona 40 fillér készpénz fizetés.

2. Urbéri jellegű 20^{1259/1600} hold szántó-föld, 1200 □-öl betelepített szőlő és 1^{801/1600} hold legelőiletmény haszonélvezete.

3. Szabad lakás a katymári 663. öi. sz. házban, amelyhez 870 □-öl kert tartozik.

4. Természetben kiszolgáltatandó 6 öl kemény tűzifa.

5. A magánmunkálatokért szedhető szabályrendeletileg megállapított díjak.

A német és bunyevác nyelv birása feltétlenül megkívánatik.

Bácsalmás, 1908. július 15.

Koller Oszkár,

főszolgabíró.

270-2-2

Mindenki

aki látta az **Egyetértés Vasárnapja** című illusztrált ingyenes szépirodalmi mellékletét, elragadtatással beszélnek annak gyönyörű kiviteleről, a pompás összeállításról és az aktuális művészi kiviteli képekről. Az **Egyetértés Vasárnapja** külön e célra szerződöttet

saját

fényképészével megörökített a legaktuálisabb eseményeket, szépirodalmi részét pedig az irodalom legjelesebbjei állítják össze. Kitüntető

szerencsésének

tulajdonítja az Egyetértés olvasói részéről az évtizedek óta tartó bizalmat, ezt meghálálva azzal, hogy kitűnően szerkesztett lapot ad és ingyen páratlan kedvezményt, az **Egyetértés Vasárnapját** amely ismeretterjesztő tartalmánál fogva ép oly szívesen fogad a főuri család, mint a falu

k o v á c s a.

A nagy kedvezmény nem jelent tulkiadást, az előfizetési ár maradt a régi: Negyedévre 7 korona. — Ujjonnan belépő előfizetők megkapják az eddig megjelent mellékleteket. Kérjen mutatványszámot. Kiadóhivatal Budapest. Eötvös-u. 32.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. kuriának 32/urb. 1908. számú ítéletével a mintegy 1590 egynyolcad telket tevő csonoplyai tagosítás működő mérnöki munkálatainak biztosítására pályázatot hirdetek.

A pályázatban csak olyan mérnök és földmérő magyar honpolgárok vehetnek részt, kik a vallás- közoktatásügyi m. kir. miniszternek a belügyi, kereskedelmi, földmívelési és igazságügyi miniszterekkel egyetértőleg 1890. évi május hó 23-án 22578. szám alatt kiadott rendelet 1-3. pontjában megállapított mérnöki, illetve földmérői minősítésnek megfelelnek, kik a tagosítás működő mérnöki teendőiben való széleskörű jártasságukat és nagyobb mérvű gyakorlatukat igazolják.

Az ajánlandó egységár számmal és szóval kiírandó. Az ajánlathoz biztosíték gyanánt a zombori takarékpénztár által 10000 koronáról kiállított vagy ezen összegnek megfelelő óvadékképes értékpapirokról szóló betéti könyv melléklendő, mely biztosítékul szolgál az esetre, hogyha a felfogadott működő mérnök szerződéses kötelezettségeit nem teljesíti.

A mérnöki, illetve földmérői teendők feltételeire vonatkozóan az alábbi pontokat állapítom meg:

Mérnök, illetve földmérő kötelezi magát, hogy:

1. az egész határt a megejtendő határbejárás alapján háromszögelés útján felméri, melyről 1' 40"-es léptékű térképet készít; ezt az öszterületnek kimutatásával együtt bírói hitelesítés alá bocsátja;

2. ezen térképen az urbéri választmány és illetve a becselő és osztályozó bizottság határozataihoz képest a becslésnek s osztályozásnak feltüntetése mellett a jövő állapotot ábrázoló dűlőzési és kiosztási tervezetet készít

3. a jelenlegi birtokrészletek állapotáról a birtokváltozások megállapítása és kitüntetése mellett u. n. előmunkálati (tagosítás előtti) földkönyvet, birtokkönyvet és summariumot készít, az urbéri bizottságtól átvett kataszteri térképen pedig a becslés és osztályozás eredményét részletesen feltünteti, s erről külön-külön az összes érdekelteket is értesíti;

4. a bíróilag jóváhagyott érdemi egyezés alapján megejtendő sorsszűzés rendje szerint 1' 40"-es léptékű részlettérképeket készít vászonra huzott papíron, rajtuk az új birtoktagoknak kiosztását foganatosítja;

5. a munkálatok foganatosítása közben felmerülő és első sorban működő mérnöknel bejelentendő hibákat és tévedéseket díjmentesen állítja;

6. a 4. pont alatt körülírt új birtoktagoknak részlettérképén kívül még egy másodlati térkép példányt is készít vászonra huzott papíron, az egyes új birtoktagoknak hossz és szélességi adatainak feltüntetésével; mindkettőhöz pedig egy-egy példány földkönyvet és telekkönyvi jószágtestenként összeállított telekkönyvi átalakításra alkalmas combinatoriumot készít, az új birtoktagoknak területi és becsold, hossz és szélességi adatainak feltüntetésével;

7. a készítendő új birtoktagok földkönyvében külön rovat alatt kitünteti azt, hogy a tagosított birtok, melyik számú tkvi betétben (telekjegyzőkönyvben) foglalt birtoknak felel meg;

8. az 1-7. pont alatt részletezett munkákért ajánlandó egységárban nemcsak a szorosán vett műszaki munkálatok díjazása, hanem ezen munkával járó összes fuvar, kézi napszám, kütűző rudak, zsindelek, műszerek, lakás, szóval mérnöki kellekek költségei is bennfoglaltatnak.

Az ajánlatok **1908. évi augusztus hó 10. napján délelőtt 9 óráig** alulírt kiküldött kir. törvényszéki bírónál Zomborban írásban beadandók, az utóajánlatokat vagy sürgönyi ajánlatokat figyelembe nem veszem.

Csonoplya, 1908. évi július hó 20-án.

Dr. Pallai Zoltán,

kir. törvényszéki bír., mint kiküldött.

„Zombori fu internátus.”

668/1908.

Értesitem a tisztelt szülőket, hogy a következő tanév kezdetével Zomborban, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók részére „internátust” nyitok, mivel az eddigi „Deák otthon” megszűnik.

Vezetésem mellett egy főgimnáziumi és egy felső kereskedelmi iskolai bennlakó tanár fogja a tanulmányi felügyeletet gyakorolni.
Felvételi díj egész évre 30 korona
ellátási díj havi 60 korona.

Miután csak **korlátolt számban** vehetők fel növendékek, felhívom a tisztelt szülőket, hogy a felvétel iránti szándékukat **minél előbb, legkésőbb azonban folyó hó 25-ig** velem közölni sziveskedjenek.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgállok.

KHLOYBER LAJOS,

áll. főgimn. tornatanár.

*—6

50—33

„Blickensderfer”
eredeti amerikai **írógép,**

azonnal látható írással.

Tiszta acél- szerkezet.	Gyönyörű szép írással.	Az írógépek legolcsóbbja.
----------------------------	---------------------------	------------------------------

149—30—8 Á r a :

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellékek a legolcsóbb árakban szállítanak.
Amerikai íródaí butorok mintatelepe.

Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

Pályázati hirdetés.

A Csurog községben üresedésben lévő és évi 1000 kor. fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra a községi képviselőtestület határozata folytán új pályázatot nyitok, s felhívom az azt elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő s a szerb nyelv tudását igazoló kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 15-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Zsablya, 1908. évi július hó 15-én.

Dr. SZÉCHÉNYI TAMÁS,

3—2

főszolgabíró.

Házeladás.

Zomborban, a Flórián-utcában lévő 26 számú ház, mely egy utcai és két udvari lakásból áll, szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 3—1

1283/908. szám.

Bérbeadási hirdetés.

Szilberek község tulajdonát képező 2 lak-, 2 kocsma- és 2 vendégszoba, 1 konyha, 1 külön mosókonyha, 1 éléskamra, 1 felszer, 1 pince, 2 istálló és 2 padlásból álló nagyvendéglő épület a hozzátartozó udvar, kert és jégveremmel 1909. évi január hó 1-től 1911. évi december hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra **1908. évi augusztus 19-én délelőtt 9 órakor** Szilberek község házánál nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adni.

Kikiáltási bér 1000 korona, melyből 10% készpénzben bántapénzül az árverés megkezdése előtt leteendő.

A többi árverési feltételek alulirt előjárásnál megtudhatók.

Kelt Szilberekén, 1908. évi július 16-án.

Zányi Bódog, Dörner József,
jegyző. 3—2 bíró.

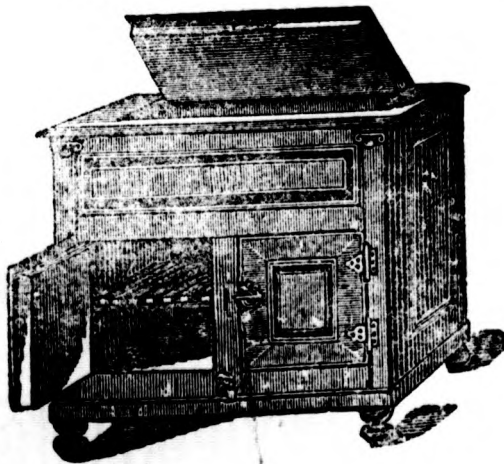
Egy elsőrangú nagy hazai biztosító társaság helybeli főügynöki állása

megüresedett. Csak előkelő összeköttetésekkel rendelkező pályázók küldjék ajánlataikat **M. V. Poste restante Szeged** címén. 8—3

GOMBOS NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

*—15

==== Dús raktár mindenféle ====

jégszekrényekben (vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádákban

és
konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti

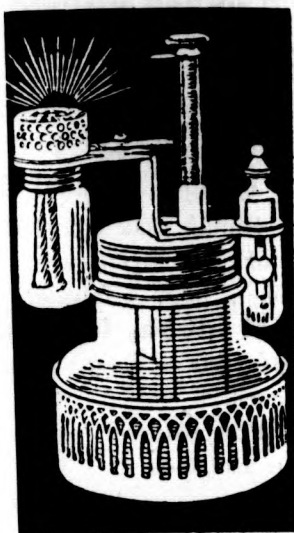
bármilynemű bádogárúk elkészíttetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban

Világszabadalom! Világszabadalom!
Viktoria, villamos öngyújtó készülék!

Disze minden asztalnak!

Éjjeli lámpa helyett is használható! Éjjeli lámpa helyett is használható!

Egy nyomás által megvilágítja a szobát!

Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 koronáért utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

BUDAPEST, VII., DEMBINSZKY-UTCA 28. sz.

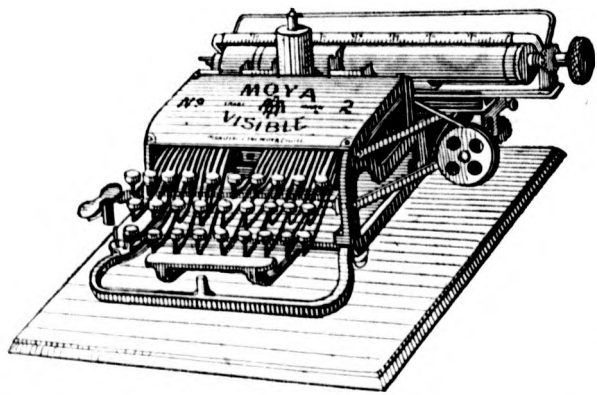
Kapható kizárólag Zomborban:

TELTSCH GÁSPÁRNÁL.

Már nem drága az írógép!

„MOYA“

elsőrendű írógép csak 200 korona.

Csekély részletfizetésre 20%^o-kal drágább. Látható irás, erős bilentyükkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta.

Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelése egyszerű. Nem romlik. Három évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógéposztálya

25-5

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28. szám.